

**KONKURS „DA VINCI”
DLA UCZNIÓW 3 KLASY GIMNAZJUM**

Rok szkolny 2018/2019

Drogi Uczniu,

witaj na VI edycji konkursu „Da Vinci”. Przeczytaj uważnie instrukcję a następnie postaraj się prawidłowo rozwiązać wszystkie zadania.

- **Arkusze zawiera 16 stron.**
- **W arkuszu jest do rozwiązania 39 zadań.**
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
- **Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.**
- Wszystkie odpowiedzi przenieś na kartę odpowiedzi.
- Zadania są jednokrotnego wyboru, chyba że polecenie mówi inaczej.
- Za błędną odpowiedź nie ma punktów ujemnych.
- Przy każdym zadaniu podano maksymalną liczbę punktów możliwą do uzyskania za jego rozwiązanie.
- Rozwiązując zadania możesz korzystać z kalkulatora oraz przyborów do kreślenia.
- Na końcu arkusza znajduje się brudnopis.
- Po zakończeniu konkursu kartę odpowiedzi oddaj Komisji Konkursowej, natomiast arkusz z pytaniami możesz zabrać ze sobą.

Czas pracy:

90 minut

Liczba punktów
możliwych
do uzyskania:

75

Pracuj samodzielnie.

Powodzenia!

Geografia

Zadanie 1. (0 – 2pkt)

1.1. Wybierz poprawną definicję aglomeracji policentrycznej czyli konurbacji.

- A) W centrum znajduje się duży ośrodek miejski, naokoło którego znajdują się mniejsze miasta satelitarne.
- B) Zespół 2 większych miast połączonych ze sobą infrastrukturą pozwalającą na przepływ dóbr, kapitału, pracowników.
- C) Tworzy ją wiele miast, wśród których nie ma jednego ośrodka dominującego.
- D) Żadna z powyższych.

1.2. Wybierz przykład konurbacji w Polsce.

- A) Górnośląska
- B) Warszawska
- C) Zagłębie Rurhy
- D) Bydgosko-Toruńska

Zadanie 2. (0 – 1pkt)

Powierzchnię administracyjną Polski stanowią terytorium lądowe oraz część wód wewnętrznych. Ile wynosi powierzchnia administracyjna Polski?

- A) 322 575km²
- B) 312 679km²
- C) 340 132km²
- D) 302 679km²

Zadanie 3. (0 – 2pkt)

Uzupełnij luki odpowiedziami A, B, C lub D tak aby tekst był prawdziwy.

Średnia roczna temperatura powietrza w Polsce waha się od A) 6,5°C B) 7,4°C na Pojezierzu Suwalskim do C) 10,7°C D) 9°C w Zachodniej części Kotliny Sandomierskiej.

VI edycja Konkursu „Da Vinci” z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych dla uczniów klasy 3 w roku szkolnym 2018/2019

Zadanie 4. (0 – 1pkt)

Ile wynosi średnia gęstość zaludnienia Polski:

A) 113os./km²

B) 147os./km²

C) 103os./km²

D) 122os./km²

Zadanie 5. (0 – 2pkt)

W Polsce jest kilkanaście okręgów przemysłowych. Jasło leży w jednym z nich.

5.1. Wybierz jego poprawną nazwę.

A) Staropolski

B) Karpacki

C) Krośnieński

D) Jasielsko-Sanocki

5.2. Określ czy jego obszar na poniższej mapie został zaznaczony poprawnie.

A) TAK

B) NIE

opracowanie własne na podstawie mapy.geoportal.gov.pl

VI edycja Konkursu „Da Vinci” z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych dla uczniów klasy 3 w roku szkolnym 2018/2019

Zadanie 6. (0 – 2pkt)

Wybierz 2 Parki Narodowe oraz 1 Park Krajobrazowy, które znajdują się w województwie Podkarpackim.

6.1. Parki Narodowe:

A) Pieniński PN	B) Bieszczadzki PN
C) Tatrzański PN	D) Ojcowski PN
E) Magurski PN	F) Roztoczański PN
G) Gorczański PN	H) Poleski PN

6.2. Park Krajobrazowy:

A) Gryżyński	B) Strzelecki	C) Wrzeliwiecki
D) Przemącki	E) Bolimowski	F) Gór Słonnych
G) Spalski	H) Tucholski	

Zadanie 7. (0 – 2pkt)

W Polsce jest obecnie 930 miast z czego 5 ma ponad 0,5 mln liczby mieszkańców.

7.1. Wybierz największe miasto pod względem liczby ludności w Polsce.

A) Warszawa	B) Łódź
C) Wrocław	D) Kraków

7.2. Wybierz 2. największe miasto pod względem liczby ludności w Polsce.

A) Katowice	B) Kraków
C) Warszawa	D) Łódź

7.3. Wybierz 3. największe miasto pod względem liczby ludności w Polsce.

A) Poznań	B) Łódź
C) Wrocław	D) Gdańsk

VI edycja Konkursu „Da Vinci” z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych dla uczniów klasy 3 w roku szkolnym 2018/2019

Zadanie 12. (0 – 2pkt)

Uzupełnij poniższe zdanie tak aby było prawdziwe.

Grupa *A) karboksylowa*   *B) hydroksylowa*   -OH jest grupą funkcyjną *C) kwasów karboksylowych*   *D) alkoholi*.

Zadanie 13. (0 – 1pkt)

Pewien alken i alkin mają po 12 atomów wodoru w cząsteczkach. Wybierz nazwy tych węglowodorów.

A) penten i pentyn	B) heksen i heksyn
C) hepten i heptyn	D) heksen i heptyn

Zadanie 14. (0 – 1pkt)

Jak nazywa się kwas o wzorze $C_{15}H_{31}COOH$. Zaznacz 2 odpowiedzi.

A) heksadekanowy	B) oktadekanowy
C) palmitynowy	D) oleinowy

Zadanie 15. (0 – 2pkt)

Pewien kwas karboksylowy zawiera 40% węgla. Masa cząsteczkowa tego kwasu wynosi 60u.

15.1. Wybierz poprawny wzór sumaryczny tego kwasu.

A) CH_3COOH	B) C_2H_5COOH
C) C_3H_7COOH	D) C_4H_9COOH

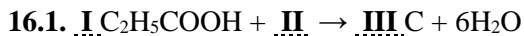
15.2. Wybierz poprawną nazwę tego kwasu.

A) kwas mlekowy	B) kwas mrówkowy
C) kwas propanowy	D) kwas octowy

VI edycja Konkursu „Da Vinci” z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych dla uczniów klasy 3 w roku szkolnym 2018/2019

Zadanie 16. (0 – 3pkt)

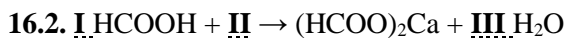
Wybierz poprawne odpowiedzi tak aby równania reakcji chemicznych były prawdziwe.

I A) 2   B) 3

II A) O_2 B) 2O

III A) 3   B) 6

I A) 2   B) 0

II A) CaO_2 B) CaO

III A) 2   B) 1

Zadanie 17. (0 – 3pkt)

Uzupełnij tabelę.

Wzór sumaryczny	Nazwa	Wzór półstrukturalny
17.1.	propanol	17.2.
17.3.	pentyn	17.4.
C_6H_{14}	17.5.	17.6.

17.1. A) CH_3COOH

B) $\text{C}_3\text{H}_7\text{OH}$

C) $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$

17.2. A) $\text{CH}_3\text{-COOH}$

B) $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{OH}$

C) $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-CH}_2\text{OH}$

17.3. A) C_5H_8

B) C_5H_{12}

C) C_3H_4

17.4. A) $\text{CH}_3\text{-(CH}_2\text{)}_3\text{-CH}_3$

B) $\text{CH}\equiv\text{C-(CH}_2\text{)}_2\text{-CH}_3$

C) $\text{CH}\equiv\text{C-CH}_3$

17.5. A) heksyn

B) heksan

C) heksen

17.6. A) $\text{CH}\equiv\text{C-(CH}_2\text{)}_3\text{-CH}_3$

B) $\text{CH}_2=\text{CH-(CH}_2\text{)}_3\text{-CH}_3$

C) $\text{CH}_3\text{-(CH}_2\text{)}_4\text{-CH}_3$

Matematyka

Zadanie 18. (0 – 1pkt)

Która z poniższych równości jest fałszywa?

A) $1\text{ml}=0,001\text{l}$

B) $1\text{kg}=1000\text{g}$

C) $1000\text{nm}=1\text{cm}$

D) $100\text{ml}=1\text{hl}$

Zadanie 19. (0 – 1pkt)

Dwa prostokąty są podobne. Ich boki mogą mieć wymiary:

A) $4\text{cm} \times 6\text{cm}$ i $4\text{mm} \times 6\text{dm}$

B) $2\text{cm} \times 0,3\text{dm}$ i $1,6\text{dm} \times 24\text{cm}$

C) $2\text{dm} \times 30\text{cm}$ i $2,4\text{dm} \times 3,8\text{dm}$

D) $12\text{cm} \times 18\text{cm}$ i $4\text{cm} \times 90\text{mm}$

Zadanie 20. (0 – 3pkt)

Powierznię boczną puszek w kształcie walca oklejono samoprzylepną folią. Oblicz, ile metrów kwadratowych folii należy przygotować na oklejenie 100 puszek. Promień podstawy jest równy $\frac{1}{4}$ wysokości puszki i ma długość 5cm.

A) ok. $6,2\text{m}^2$

B) ok. $6,4\text{m}^2$

C) ok. $6,3\text{m}^2$

D) ok. $6,5\text{m}^2$

Zadanie 21. (0 – 1pkt)

Objętość kuli V o promieniu r wyznaczamy ze wzoru:

A) $V = \frac{2}{3}\pi r^2$

B) $V = 2\pi^2 r^3$

C) $V = \frac{4}{3}\pi r^3$

D) $V = \pi r^3$

VI edycja Konkursu „Da Vinci” z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych dla uczniów klasy 3 w roku szkolnym 2018/2019

Zadanie 22. (0 – 1pkt)

W pudełku jest 7 kul: 2 białe, 2 czerwone, 2 niebieskie i 1 zielona. Wylosowano 3 kule. Zdarzeniem niemożliwym jest:

- A) wylosowanie 3 różnych kolorów
- B) wylosowanie kul o tym samym kolorze
- C) wylosowanie 2 czerwonych i 1 białej
- D) wylosowanie 1 zielonej i 2 niebieskich

Zadanie 23. (0 – 2pkt)

W trójkącie równoramiennym ABC podstawa trójkąta ma 9 cm, wysokość CD wynosi zaś 6 cm. Oblicz długość odcinka EF równoległego do boku AB oddalonego od niego o 2 cm. Punkty E, F leżą na bokach trójkąta.

- A) 600 mm
- B) 6 mm
- C) 6 dm
- D) 6 cm

Zadanie 24. (0 – 3pkt)

W klasie jest 17 dziewcząt i 12 chłopców. Wiemy, że 47% dziewcząt ma niebieskie oczy i 66% chłopców ma czarne oczy. Losujemy w tej klasie 1 osobę. Jakie jest prawdopodobieństwo, że:

24.1. będzie to chłopiec z czarnymi oczami.

- A) 28%
- B) 35%
- C) 36%
- D) 40%

24.2. będzie to dziewczyna z niebieskimi oczami.

- A) 20%
- B) 25%
- C) 28%
- D) 60%

24.3. będzie to inna osoba.

- A) 30%
- B) 38%
- C) 40%
- D) 45%

VI edycja Konkursu „Da Vinci” z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych dla uczniów klasy 3 w roku szkolnym 2018/2019

Zadanie 25. (0 – 3pkt)

Co ma większe pole powierzchni: kula o promieniu 3 cm czy sześcian, którego objętość wynosi 64 cm^3 ? Oblicz stosunek pola powierzchni kuli do pola powierzchni sześcianu. Wynik podaj z dokładnością 0,1.

25.1. Które zdanie jest prawdziwe?

- A) Kula ma większe pole powierzchni.
- B) Sześcian ma większe pole powierzchni.

25.2. Stosunek pola powierzchni kuli do pola powierzchni sześcianu wynosi:

- A) 1,1
- B) 1,2
- C) 1,17
- D) 1,18

Biologia

Zadanie 26. (0 – 1pkt)

Zaznacz 2 zdania prawdziwe.

- A) Podczas mitozy powstają 2 komórki potomne.
- B) Podczas mejozy powstają 2 komórki potomne.
- C) Podczas mejozy powstają 4 komórki potomne.
- D) Podczas mitozy powstają 4 komórki potomne.

Zadanie 27. (0 – 1pkt)

Wybierz poprawną definicję. Ekologia to:

- A) utrzymanie lub przywrócenie równowagi w środowisku.
- B) nauka badająca zależności między organizmami oraz organizmami i środowiskiem.

VI edycja Konkursu „Da Vinci” z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych dla uczniów klasy 3 w roku szkolnym 2018/2019

Zadanie 31. (0 – 2pkt)

Jeżeli zdanie zawiera prawdziwe informacje wybierz odpowiedź Prawda, a jeżeli fałszywe Fałsz.

31.1. Piwne i niebieskie oczy w rodzinie Kowalskich są przykładem zmienności.

A) Prawda   B) Fałsz

31.2. U pewnego gatunku diploidalna liczba chromosomów wynosi 18, zatem jego gamety mają również 18 chromosomów.

A) Prawda   B) Fałsz

31.3. U kobiety oba chromosomy 23 pary są identyczne.

A) Prawda   B) Fałsz

31.4. Kod genetyczny jest uniwersalny co oznacza, że jest taki sam u żubra i stonki.

A) Prawda   B) Fałsz

Zadanie 32. (0 – 4pkt)

Wybierz czy wymienione dowody potwierdzające ewolucję są bezpośrednie czy pośrednie.

32.1. relikty

A) bezpośrednie   B) pośrednie

32.2. narządy szczątkowe

A) bezpośrednie   B) pośrednie

32.3. sposób rozmieszczenia organizmów na kuli ziemskiej

A) bezpośrednie   B) pośrednie

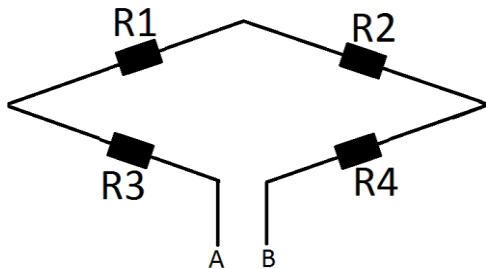
32.4. skamieniałości

A) bezpośrednie   B) pośrednie

Fizyka

Zadanie 33. (0 – 2pkt)

Oblicz opór przewodu AB z opornikami (tak jak na rysunku). Każdy z oporników ma rezystancje równą 20Ω .

- A) $\frac{1}{80} \Omega$ B) 5Ω
C) 40Ω D) 80Ω

Zadanie 34. (0 – 2pkt)

Prawo Ohma przedstawia zależność: $R = \frac{U}{I}$ Zwiększając napięcie dwukrotnie opór:

- A) zmaleje dwukrotnie   B) wzrośnie dwukrotnie
C) wzrośnie czterokrotnie   D) nie zmieni się

Zadanie 35. (0 – 1pkt)

W butli znajduje się sprężone powietrze. Prawą stronę butli ogrzano. Gdzie ciśnienie jest największe?

- A) wszędzie jest takie samo
B) największe jest z lewej strony
C) największe jest z prawej strony

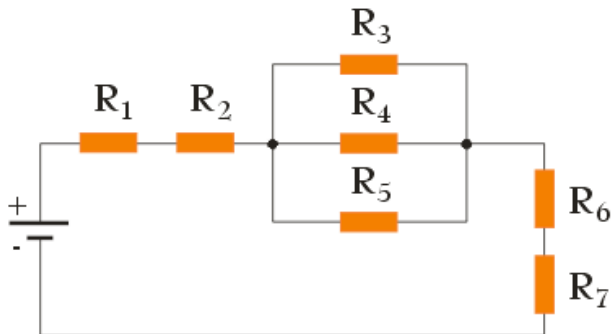
Zadanie 36. (0 – 2pkt)

Z pewnego miejsca wyemitowano dwie fale – radiową i świetlną. Która z nich szybciej dotrze do celu?

- A) radiowa   B) świetlna   C) obie tak samo szybko

Zadanie 37. (0 – 4pkt)

Oblicz opór całkowity układu wiedząc że opór każdego z oporników wynosi $2\ \Omega$.

37.1. Jaki jest opór zamienny dla oporników R_1 i R_2 ?

- A) $1\ \Omega$ B) $\frac{1}{2}\ \Omega$ C) $2\ \Omega$ D) $4\ \Omega$

37.2. Jaki jest opór zamienny dla oporników R_3 , R_4 i R_5 ?

- A) $\frac{2}{3}\ \Omega$ B) $6\ \Omega$ C) $\frac{3}{2}\ \Omega$ D) $3\ \Omega$

37.3. Jaki jest opór zamienny dla oporników R_6 i R_7 ?

- A) $4\ \Omega$ B) $\frac{1}{2}\ \Omega$ C) $2\ \Omega$ D) $1\ \Omega$

37.4. Jaki jest całkowity opór układu?

- A) $8\ \Omega$ B) $8\frac{2}{3}\ \Omega$ C) $9\frac{1}{2}\ \Omega$ D) $14\ \Omega$

VI edycja Konkursu „Da Vinci” z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych dla uczniów klasy 3 w roku szkolnym 2018/2019

Zadanie 38. (0 – 1pkt)

Oblicz po jakim czasie spadnie wyrzucona z samolotu lecącego na wysokości 4,5 km kulka o masie 1 kg.

- A) 30 s   B) 45 s   C) 30 min   D) 1 min

Zadanie 39. (0 – 3pkt)

Odpowiednikiem tradycyjnej 100W żarówki jest żarówka LED o mocy 20W. Oblicz, ile pieniędzy zaoszczędzi się korzystając z żarówki LED w czasie miesiąca (30 dni) jeśli świecić będziemy przez 6 godzin dziennie. Koszt 1 kWh energii wynosi 60 gr.

39.1. Zużycie prądu przez żarówkę tradycyjną wyniosło:

- A) 6 kWh   B) 18 kWh   C) 20 kWh   D) 30 kWh

39.2. Zużycie prądu przez żarówkę LED wyniosło:

- A) 1,8 kWh   B) 3,6 kWh   C) 5 kWh   D) 6 kWh

39.3. Oszczędność wyniosła:

- A) 8,64 zł   B) 6,30 zł   C) 10 zł   D) 2,52 zł

Pamiętaj aby wszystkie odpowiedzi przenieść na kartę odpowiedzi!

VI edycja Konkursu „Da Vinci” z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych dla
uczniów klasy 3 w roku szkolnym 2018/2019

Brudnopis